

Poetiske muligheder i Paris

Romanen "Dagenes skum" fra 1947 er et overraskende bekendtskab, men nogen stor klassiker er den ikke

bog

Boris Vian:
Dagenes skum.
Oversat af Lone
Teglskov. 200
sider. 199 kroner.
Løvens forlag.

Romanen "Dagenes skum"

bringer os til efterkrigstidens Paris og til ung kærlighed, der ender med kvindens død. Bogen udkom i 1947, men først i 1960'erne blev Boris Vian rigtigt berømt, men da var han død, 39 år gammel, i 1959.

Han havde et mere hårdkogt forfatterskab under pseudonym, men "Dagenes skum" udgav han under eget navn, og den er som sådan et debutværk, der indgår i Løvens forlags serie af "Mesterlige debuter" fra verdenslitteraturen i dansk oversættelse.

I starten tror man, at romanen er dårligt oversat, men et kig i den franske original får en til at ændre mening, for sådan er den faktisk: plat og poetisk på én gang, også på fransk. Og i Frankrig er der udgivet klassikerhæfter om netop denne roman.

"Dagenes skum" er en meget rammende titel, også for bogens stil, som er fantastisk springende, surrealistisk af og til og så alligevel en historie om unge elskende og deres miljø, der er halvfilosofisk optaget af Jean-Paul Sartre og eksistentialismen i årene lige efter krigen, uden at de dog forstår mere end nyhedsværdien af filosofien.

Tiden er gået siden 1947, og i dag forekommer ordlegene,

Som skildring
af en ungdom lige efter 1945 er den et flot portræt af en langt mere tilfældig tanke- og taleverden end den, man herhjemme kender fra for eksempel Martin A. Hansen.

de surrealistiske skred og de satiriske indslag voldsomt overhalede. Den efterladte unge mand Colin taler med Jesus ved begravelsen af kvinden og beklager sig over hendes død, og så følger replikkerne:

"Jesus rystede let på hovedet for at ændre vinklen på sin tornekrone./- Jeg kan ikke forstå, hvad vi har gjort forkert, sagde Colin, det for tjente vi ikke./ Han så ned. Jesus svarede ikke. Colin løftede hovedet. Jesus' brystkasse hævede sig blidt og regelmæssigt, hans ansigtstræk udstrålede fred, hans øjne var lukkede, og Colin kunne høre en let, tilfreds snorke, som en mæt kats, stige fra sine næsebor".

Det har uden tvivl været opsigtsvækkende i 1947 at skildre Jesus sådan, og på

denne vis er bogen fyldt af pudsigt billedsprog, små ironier midt i den almindelige handling, som reelt er, at de unge mødes, kyskes, bliver gift, hvorefter hun bliver syg, dør og begravnes.

Den kvindelige hovedperson, Chloe, har navn efter en Duke Ellington-melodi, og der er meget jazz i bogens poetiske stil, som man virkelig skal have sans for de poetiske billeder for at holde af. Skyer kan pludselig tale, kat og mus trækkes ind i kapitlerne temmelig uformidlet, som også bogens små kapitler er sat ved siden i et uendeligt antal. Men som skildring af en ungdom lige efter 1945 er den et flot portræt af en langt mere tilfældig tanke- og taleverden end den, man herhjemme kender fra for eksempel Martin A. Hansen.

Eksistentialismen hos Vian er nærmest kun en vittighed over Sartres navn, der bliver til Partré. Vian bringer ikke skyggen af ideologisk diskussion, men derimod billedernes pludselige poetiske muligheder.

På sin vis er romanen et overraskende bekendtskab, men ikke alt, der er overhålet, er en klassiker, dertil er handlingen simpelthen for løs, og den synes kun til for at give mulighed for surrealistiske indgreb i den ellers realistiske historie, som et skum hvælver sig over almindelighedens dage.

BO HAKON JØRGENSEN

kultur@k.dk